

Voința Poporului

ORGAN AL „FASCIEI NAȚIONALE ROMÂNE”

ABONAMENTUL
Pe un an 460 Lei
Pe jumătate an 80 Lei
Pe trei luni 40 Lei
REDAȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
ARAD

Str. Vicentiu Babes
No. 6.

ul III. — N-rul 18.

APARE SĂPTAMĂNAL SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.

Arad, Duminică 10 Maiu 1925

Noului Episcop al Aradului:

D-rului Gheorghe Comșa.

Arad 6 Mai.

Gazeta aceasta românească, sărită din nevoile populației mănășt din această Românie, care ar trebui să fie cu levdarat a Românilor, în nule tuturor fraților buni din arhie. Iți strigă, după datina dămoșească: „Să trăești la mulți ani!”

Să trăești, pentru apărarea sericii străbune și pentru a fi rijin celor drepti și zid punic de care să se sfarme toată a și strămbătatea!

Să trăești pentruca să-ți apleci hii și sufletul asupra nevoilor lor mulți și să le arăți calea teaptă.

Să trăești, pentruca să nimiti dușmanii nevăzuți cari se recoară cu gânduri negre peste anifa de Apus a scumpei noastre țări.

Să trăești, pentruca în aceste rți preotul să devină preot și serica biserică.

Atâtea bătălii blestemate au

crescut în jurul bisericilor românești de pe aceste meleaguri... Curăță bătăliile blestemate, cu taria credinței Tale și fă ca bisericile românești să devină iarăși neprihănite case ale Domnului.

Mulți preoți au împrumutat înfățișeri și gesturi de jandarmi cari își fac rău slujba. Adă-i iarăși pe drumul cel edevărat!

Atâtea rani adânci au sapat anii și dușmanii în sufletul credincioșilor. Fă ca soatele tămdăuitor al Dumnezeirei să vindece aceste rani pentru totdeauna.

O muncă uriașă Te așteaptă! Ochii celor mulți sunt îndreptați spre Tine ca spre un nou făcător de minuni!

Pune întreagă tinereța și înțelepciunea Ta în slujba bisericii noastre străbune! Fii dușmanul neîmpăcat al întunerecului și fii sbiciu de flăcări pentru fariseii și cârturarii cari pângăresc templele credinței noastre cu măruriile lor infame!

Adevăruri.

Un spectator imparțial, va răne surprins de haosul, disoia morală, lipsa de conștiință datoriei și desvoltarea sălbatică egoismului din timpurile de tazi. De nicăiri nu vine nici o ărire de conștiință, un gest zinteresat și o năzuință către viață mai curată.

Și fără voe compari situația zentă cu starea de spirite de im 50 de ani. Era atunci un aj al opiniei, care azi nu mai stă. Atunci nu se stia nimeni el ministru sau simplu plugar recunoască în jidani o cauză corupție și dezorganizare soa, și să se declare pe față semit.

zi antisemitismul e o autemă care mulți se depărtează cu iză. Ai penibila ocazie de a ea în public o negare sistica a unor convingeri perso-

Acceasi persoană care între u ochi îți declară cinstit că tisemit și că vede în jidani vărata cauză ce se opune re-

facerei noastre, se va apăra cu energie împotriva acuzării de antisemitism, — când aceasta e făcută în public. E trist.

Căci această lașitate de a măr-turisi cu fermitate o convingere intimă are repercursiuni adânci și dureroase în straturile de jos ale poporului.

Atâta vreme cât vom sta în această pasivitate și ne vom mulțumi cu acest indiferentism condamnabil, nu vom ajunge la nici un rezultat.

Natural, nu ne adresăm stălpilor de cafenele, nici umanitariștilor de carnaval, ci ne îndreptăm strigătul nostru de desnădejde către acele persoane cari dureros impresionate de suferințele mute ale unui întreg popor, înțeleg că rolul lor nu e de a fi niște simpli spectatori pasivi.

Situația deplorabilă în care se află poporul nostru, nu se poate remedia nici cu paliative, nici cu jumătăți de măsuri. Avem nevoie de mijloace extremiste și radicale cari se înlăture putregaiul care a mucegăit în țara noastră.

Și când vom eși din starea contemplativă pentru a trece la opere pozitive, când vom căuta să remediem plăgile adânci cari cangrenează neamul, și mai ales când vom înlătura toate piedecile cari zăgăzuesc activitatea noastră constructivă—atunci putem spune cu mulțumire că starea de „mari prefaceri sociale” este de domeniul trecutului.

Ion Flăeșu.

Grozăviile bolșevicilor în Bulgaria.

Ne îngrozim cu toții când ne gândim la mișelescul, bestialul, criminalul atentat săvârșit la Sofia de către oameni descreați cu suflet păgân, cu îndemnuri diavolești cari se numesc comuniști, bolșevici, cari au inundat Bulgaria învinzându-și firele bolșevismului peste întreaga țară.

Acești criminali veniți cu parale și instrucțiuni din Moscova bolșevică au cumpărat sufletele slabe bulgare le-a atras în tabăra lor plină de sălbăticie și tiranie, a făcut din ei dușmani înversunați ai ordinii, ai muncii, ai cinstei; i-a transformat în fiare sălbătice cari ne mai având nimic sfânt pe lume nu s'au îngrozit de-a arunca în aer biserica catedrală din Sofia, chiar în momentul cel mai trist când se săvârșia slujba dumnezeiască de înmormântare a generalului Gheorgheff care a fost omorât mișelește tor de bolșevici pentruca presupunând ei că la înmormântarea acestui general vor lua parte membrii guvernului, reprezentanții autorităților civile și militare un mare număr de ofițeri superiori. Astfel asistând cu toți la ceremonia religioasă din Catedrală le va fi mai ușor să-l omoare pe toți din cauza aceasta s'a fixat explozia în ziua slujbei religioase de înmormântare a generalului Gheorgheff.

Precum se adeverește uciderea acestui general a slujit comuniștilor de prilej ca să-și poată realiza planul criminal de a provoca explozia dela catedrală.

La orele 3 după masă când mitropolitul făcea slujbă înmormântării s'a produs îngrozitoarea explozie.

Făcându-se explozia chiar la Cupola cea mare a catedralei și-au aflat moartea acolo peste 160 de persoane între cari 14 generali, numeroși ofițeri superiori, ministri și alte persoane însemnate.

Au fost omorâți și copii cari asistau la slujba de înmormântare.

Numărul răniților este peste 800 între ei foarte mulți gravi cari nu vor scăpa cu viață. Acest atentat înseamnă pentru Bulgaria o pierdere îngrozitoare, e un adevărat doliu național pentru bulgari. În urma acestui atentat mișelesc câte familii nu au rămas fără tată fără mamă, câți copii orfani vor fi, câtă jale nu s'a sălășuit în familiile cari și-au pierdut pe al lor în acest atentat.

Oare acelea fiare sălbătice cari au avut cutezanța și îndemnarea diavolească, care este una cu îndemnarea bolșevică, să omoare atâtea ființe omenesti nevinovate numai cu scopul de a nu le mai stă nime în cale ca să poată jefui avutul altora se pot numi oamenii și oamenii cari voiesc binele deaproapelui căci ei (bolșevicii comuniști) așa strigă în lumea mare că ei numai fapte bune, folositoare fac pentru omenire, ei ajută la ridicarea morală și materială a popoarelor.

Atentatele lor sunt dovezi neperitoare despre ceea ce voiesc ei a face în toate țările, cari ajung pe mâna lor.

Omorurile, jafurile, masacrările, nimicirea ordinii publice, teroarea sunt armele și mijloacele lor prin cari au ajuns și se mențin la putere în Rusia. Cu acestea arme și mijloace voiesc să ajungă la putere în întreaga lume.

Pentru a nu se mai pune la cale astfel de atentate guvernul bulgar a luat măsuri foarte aspre contra comuniștilor, cari se află în Bulgaria.

Măsurile acestea trebuiau luate mai demult chiar dela început când și-au început munca comuniștii omorînd în diferitele părți ale Bulgariei pe oamenii ei de valoare. Trebuiau demult stărpiți cu fierul roșu, n'ar fi avut nici Bulgaria perderile acestea și n'am fi avut nici noi victimele cele multe pe granița dobrogeană din cauza comuniștilor bulgari, cari treceau granița la noi pentru a jefui și a ne omori populația.

Neglijența autorităților conducătoare se răsbună totdeauna asupra întregului popor. Să examinăm puțin situația dela noi.

Ne sunt încă proaspete în memorie atentatele comuniștilor noștri, exploziile magaziiilor de armament de echipament și a depozitelor de munițiuni din întreaga țară. N'am uitat încă atacurile bolșevicilor la Nistru, cari ne-au jefuit satele, ne-au omorât autoritățile și populația dela graniță. Am avut și noi un atentat de felul acestuia din Bulgaria, atentatul dela senat, unde au murit episcopi, miniștri, senatori și alții.

Am îndurat și noi atacuri mișelești cari ne-au cauzat victime multe, să nu vorbim de altele numai de Tatar-Bunar. Bolșevicii cari au dat acest atac acum stau în fața judecății, ei trebuiesc spânzurați cu toții, aceasta o cere toată suflarea românească cinstită, căci după ce-i spânzurat odată nu mai poate evadă din închisoare.

Ziarele serioase cari sunt conduse de adevărați români cu trup cu suflet ne aduce zilnic știri alarmante că autoritățile noastre militare-civile au informațiuni precise despre proiectele bolșevicilor din Rusia, cari au scopul de a da o lovitură mare în Basarabia având de gând să pună mâna pe putere în orașele mai mari ca astfel să provoace o revoluție în Basarabia și în modul acesta să pună mâna pe provincia asta. Pentru pregătirea acestui atac au numit de conducător pe un general de stat major un oarecare Medvediev care a trăit în România în anii 1920—1923. Acest general are datorința de a trimite în România câți mai mulți bolșevici cari să ne demoralizeze armata de a trimite cât mai multe explozibile și arme peste Nistru prin Cehoslovacia cu ajutorul unor comercianți cehi. Se și știu cine sunt acești bolșevici, cari au putut fi identificați de autoritățile noastre. Ei sunt: Antonov Bucef, Grigoriev Schwartz, Golodin Gunev toți ruși neaoși însă nu creștini.

Reședința grupului de spioni bolșevici din Transilvania este ales Brașovul. Din acest grup fac parte Boicu, Atanasief, Bornbac, Gruber și Ching.

Acuma s'a descoperit la Soroca o nouă organizație bolșevică, care organizație are numeroși complici în Basarabia cari se ocupau cu contrabanda de cai pentru cavaleria bolșevică din Moghilev. Pe cum reiese, întreaga Basarabie este împănată cu bolșevici veniți din Rusia, stabiliți la noi, cari agită, spionează și câștigă aderenți.

Acuma încep a-și însuși terenul de operație și în Transilvania unde găsesc aderenți între minorități.

Ne întrebăm cum se face de au putut trece Nistrul atâția bolșevici cu scopul de a ne distruge scumpa noastră țară. Frontiera e bine păzită, în Basarabia e stare de asediu ceea ce atras atacurile strasnice ale presei jidovite și minoritară.

Cum de sau strecurat atâția bolșevici dacă frontiera e bine păzită. Sunt multe posibilități dintre cari amintim numai pe una. E știut că Basarabia este invadată de sute de mii de jidani așa ziși refugiați din Rusia din cauza persecuțiilor bolșevice. Cari jidani au fost primiți și găzduiți de autoritățile noastre. Ei au cerut ospitalitatea poporului român accentuând că nu rămân la noi în țară numai până-și pot aranja lucrurile ca să emigreze în America.

Stând ei câțva timp la noi sau convinși, că noi Românii nu suntem așa seibatici precum ne descriu bolșevicii și presa minoritară, au observat că aicea se poate trăi și câștigă bine, le-a venit pofta de-a rămâne pe veci aici.

Au alergat în dreapta, în stânga pentru a obține dreptul de a rămâne în țară ba chiar de-a deveni cetățeni români. Intențiunile lor au fost sprijinite de jidani din Basarabia, jidani și jidoviți din București și mai ales de rabinii lor din Basarabia, cari le-au dat certificate false că ei sunt născuți aicea.

În felul acesta le-a reușit să rămână sute de mii la noi în țară mai ales în Basarabia unde poate storce sângele moldovanului blând.

Din acești oaspeți nepoftiți se recrutează un număr însemnat de bolșevici cari stau în legătură cu bolșevicii din Rusia.

Banca evreiască de emigrare din Chișinău, să vede, că are parte la comploturile acestea comuniste bolșevice descoperite mai de mult și acum, deoarece în zilele acestea au făcut o descindere reprezentanții inspectoratului general de siguranță din Basarabia împreună cu membrii parchetului militar.

Ne aflăm pe un cuib de vespă, pentru că nu se iau măsurile cele mai strasnice contra bolșevicilor cari ne subminează țara, pentru că autoritățile noastre permit să treacă granița Nistrului, pentru că se mai tolerează în țară nepoftiți jidani din Rusia cari ne speculează și otrăvesc poporul, pentru că nu sunt spânzurați toți comuniștii cari urmăresc distrugerea neamului românesc?

Sufletele martirilor neamului dinaintea războiului mondial plus și sufletele celor 800.000 de morți pentru înfăptuirea marelui ideal național, pretind cu ingerință ca să le apărăm moștenirea sfântă ce ne-au lăsat-o ei, câștigată cu sacrificiul vieții lor.

Ei, orfanii lor, văduvele lor și toată suflarea românească cinstită și neîntinată cer cu glas tare dela autoritățile noastre, să ia cele mai strasnice măsuri de apărare contra bolșevicilor să întărească granițele mai ales spre Nistru să nu mai dea voie să mai treacă nici un nepoftit din Rusia, toți

acei jidani cari au cerut ospitalitatea noastră pentru a trece prin țară și încă se află la noi, să fie dați peste graniță în timp de 24 ore, deoarece au avut timp destul să se gândească la plecarea. Toți spionii, toți comuniștii cari se află la noi, să fie judecați conform legilor stării de asediu. Autoritățile noastre au datorința supremă de-a sprijini din toate puterile toate mișcărilor naționale din țară cari tind la consolidarea țării, la stăpânirea relelor, la îgonirea bolșevicilor.

Suntem cu toții datorici a curăți această scumpă țară de toți nepoftiții, de toți dușmanii veniți din Rusia și alte țări pentru a nu ne trezi și noi cu o catastrofă ca cea din Sofia.

PROGRAMA

serbării zilei de 10 Maiu 1925.

Revărsatul zorilor acestei zile, va fi salutat cu 21 focuri de tunuri.

La ora 10, se va oficia de către întreg clerul ortodox al orașului un serviciu religios, în Piața Catedralei a orașului la care vor asista toate autoritățile civile și militare precum și notabilitățile orașului.

O companie de onoare cu muzică și gornici.

Școalele secundare și societățile cu drapele și steaguri.

În timpul serviciului religios, armata școalele primare române, maghiare, germane, cât și școalele secundare maghiare cu drapele și steaguri, vor fi însoțite pe Bul. Regele Ferdinand.

După terminarea Te-Deumului se va trece în revistă trupele, școalele și societățile primindu-se în urmă defilarea în fața primăriei orașului în ordinea următoare:

1. Muzica militară.
2. Orfanii de război.
3. Școalele primare române (No. 1—7 incl.)
4. Școalele primare de stat maghiare.
5. Școalele primare de stat germane.
6. Școala primară israelită.
7. Școala primară romano-catolică.
8. Școala medie de fete rom-cat.
9. Școala medie de fete de stat.
10. Școala comercială de fete.
11. Școala profesională de fete.
12. Școala normală de fete.
13. Liceul de fete.
14. Școala medie română.
15. Școala medie maghiară.
16. Școala de ucenicie.
17. Școala de ucenici.
18. Căminul de ucenici.
19. Școala de arte și meserii.
20. Școala comercială de băieți.
21. Școalele normale de băieți.
22. Liceul de băieți „Moisă Nicoară.”
23. Liceul Romano-Catolic.
24. Institutul teologic.
25. Școala de notari.
26. Sindicatele muncitorești grupate după bresle.
27. Sindicatele industriale.
28. Corporațiunile meseriașilor.
29. Regionala Federației Societăților Sportive Române, grupate după societăți.
30. Reuniunea pompierilor voluntari.
31. Uniunea voluntarilor luptători.
32. Uniunea ofițerilor de rez. (civili).
33. Cercetașii.
34. Ofițeri cari nu sunt în front.
35. Regimentul 93 infanterie.
36. Batalionul 4 de Instr. grăniceri.
37. Divizionul I. de artilerie călărească.
38. Regimentul I. Roșiori.
39. Regimentul 12 Roșiori.
40. Divizionul II, din 13 Călărași.

La ora 12 va avea loc în Palatul Administrativ (Sedria orfanală recepțiunea oficială, unde prefectul județului și comandantul diviziei vor primi felicitările.

Dela ora 17—19 muzica militară va cânta în fața primăriei orașului.

Dela ora 19—20 muzica va cânta pe terasa cheiului dela mură.

La ora 17—19 va avea loc în Palatul cultural o serbare festivă conform programului stabilit.

La ora 9 $\frac{1}{2}$ (21 $\frac{1}{2}$) va avea loc retragere cu torțe.

Seara toate edificiile publice și particulare în întreg orașul vor fi iluminate și pavoazate.

Asigurarea granițelor prin colonizare

Prin noua lege agrară urmând a se înproprietări țărani muncitori de pământ și cum partea câmpoasă cea mai întinsă și productivă, este lipsită de populație, se va hotărî cum să făcut cu colonizarea Dobrogei, ca grupuri de familii dela munte în mod răsleț să se mute la câmp.

Foarte ușor de zis: dacă ai nevoie de pământ ia-ți calabălăcul și vino să-ți-l dau. Numai cine a înjghebat personal o gospodărie și cine cunoaște firea țăranului nostru va spune că aceasta este o nesocotință.

Țăranul nostru iubește palma lui de pământ și bordeiul făcut de mână sa. mai mult ca pe el însuși, preferind mai bine să moară decât să-l părăsească. Această iubire de gospodărie este în raport cu munca depusă și vârsta. Foarte ușor se resimte la flăcăii cari încă n'au început a-și așeza gospodăria.

În anul 1902, cu ocazia unei manevre în Dobrogea am dat peste un sat de *Coloniști români*.

Ei își blestemau ceasul când au părăsit satul lor. Nu descriu starea nenorocită în care erau față de cea înfloritoare a satelor Bulgărești dar observând între ei bătrâni de 40—60 ani, m'am întrebat: oare la vârsta aceasta mai are omul dragostea și puterea necesară de a munci și face gospodărie? Rău a făcut Ad-ția care a organizat aceste colonii, că n'a ținut seamă de vârstă și de faptul că un început de gospodărie în plin câmp departe de sate nu se poate face într-o zi două nici într'un an și așa cum erau ei lipsiți de ori ce sprijin nici în 10—20 ani.

Ca militar mi sa întâmplat deseori să părăsesc cazarma sau casa fără voia mea și să iau locuință în corturi barace bordeie sau tranșee.

E drept că la început îmi păreau toate pe dos; dar în urmă simțeam un dor și o părere de rău când trebuia să le părăsesc.

Ce se întâmplase? În scurtul timp sub ocupația serviciului uitasem totul de casă și pe nesimțite prindeam iubire de locșorul, bordeiul sau tranșeul ce-l ocupasem.

Această iubire era cu atât mai mare cu cât stătusem mai mult și luasem parte activă la construcția lui.

În urma acestor experiențe, am înțeles în ce constă puterea cea mare de colonizare a strămoșilor noștri Români. Prin puterea disciplinei ei fixau și prin organizațiile ce aveau legiunile își procurau la început, cele necesare pentru trai și începutul gospodăriei, ca în urmă prin propriile lor puteri să ajungă la starea înfloritoare de „*Dacia Felix*”.

Astăzi când pe lângă surplusul de populație dela munte din Vechiul Regat, avem și pe cel din Ardeal care în fiecare an emigra în America, în timp ce fertilul Bărăgan, Dobrogea și sudul Basarabiei, au nevoie de populație, și românizat să inpune pentru binele neamului o Colonizare organizată de Stat.

Am ținut seamă de starea financiară a țării și mi-am socotit.

Statul cheltuiește cu fiecare tânăr timp de 2—3 ani spre a-l învăța mănuierea armelor ca la nevoie să-și apere țara. Ori evenimentele recente au probat că în 6 luni cel mult cu elemente apte se poate obține instrucție solidă, restul de timp se întrebuințează pentru corvezi, gărzi, etc.

Acest rest de 2 ani și 6 luni să fie

întrebuințat la așezarea gospodăriei lui ca „*Colonist*”.

Propun ca peste unitățile de infanterie existente sau necesare să se înființeze „Companii de Colonizare”, crutându-se prin însumări voluntare din județele de munte cu populație deasă, purtând numele: Companii de Colonizare Argeș, Făgăraș, Brașov.

Numărul companiilor de colonizare va fi bine înțeles în raport cu estarea ce dorim dela început să de acestui sistem de colonizare și numărul județelor cu populația deasă.

Efectul în oameni, echipament, mament cai trăsuri — cel prevăzută la mobilizare pentru o companie infanterie. Numărul meseriașilor uneltelor pe cât va fi posibil măriți.

Administrația, ca și a unei companii de infanterie. În lipsă să poa apelă cu mult folos la ofițerii și angajații din rezervă, pensionarii pună pentru binele țării experienței vârstei lor.

Mai multe companii de colonizare vor fi grupate, în „Legiuni de Colonizare” luând denumirea regiunii ocupă:

Legiunea de colonizare Bărăgan	
„ „ „ Dobrogea,	
„ „ „ Bazargic,	

Administrația unei Legiuni, aceea ca a unui corp de trupă, însă de sub ordinele Ministerului de Război.

(Va urma).

Un liceu model

Liceul „Titu Maiorescu” din Aiud

În Aiudul de pe valea Mureșului cetate eminentă ungurească până în 1918, suferind al vieții românești început a se înfirișca cu greu. O puțina poporație funcționarească se află în acest oraș, nu avea puțina de o nuanță pur românească, tadelei de eri a Maghiarilor.

Cu enorme greutate, însă, s'a înființat în acest oraș liceul românesc, poartă numele doctrinarului culturii naționale din veacul al XIX-lea, mele marelui Titu Maiorescu.

Acest liceu se află sub conducerea poetului Ovidiu Hulea. Directorul acestui liceu, în afara preocupărilor literare a depus o muncă demnă admirat pentru fortificarea intelectului a institutului ce conduce. Astăzi școala cea mai înaltă din Aiud are 7 clase iar în anul viitor va avea curs complet.

Pentru întărirea românismului Aiudul înstreinat, dl Ovidiu Hulea mănunchiază activitatea sa de director cu mișcarea publică. Astfel conferințe în toate împrejurările național-festive, făcând educație națională tinerilor ce se instruiesc la „Titu Maiorescu”.

SE ZICI

Că „intendantul” spitalului din Arad au ordonat post în rețea mare a catolicilor, că se născă din Români unguri, că tează cu jidani, că a dat „terenul” talului unui jidan cu 8000 Lei deși acest teren cum să dădea acum oamenilor săraci să-l lucreze parte aducea cu mult mai mult statului, dar vezi jidovul cu te este și furnizorul spitalului. Iată legătura!

Rugăm respectuos autoritățile petente să pedepsească pe cei vați!

O înscenare nemernică.

— Cazul dela orfelinatul I. O. V. din Arad. —

Ne-am obicinuit ca reporterii ziarelor ovreiești, din Arad să caute cu orice preț, a răspândi cele mai grosolane infamii la adresa instituțiilor românești de stat și particulare, defăimând și calomniind tot ce nu este judeo-maghiar.

Acești șpițleri tolerați

au pornit o campanie și adevărat război cu cele mai murdare arme în contra instituției orfelinatului I. O. V. din Arad.

Nu s'au mulțumit a-și plasa colomiile în ziarele locale maghiare și durere și într'un ziar românesc oficial de aici, care să pretinde a apăra interesele românești la hotarele vestice ale țării, ci au alarmat toată presa ovreo-maghiară din Ardeal.

Timp îndelungat au vărsat un val de otrăvă jidovească la adresa orfelinatului din Arad și a conducerii acestui institut.

Brasoi Lapok, Keleti Ujság etc. s'au năpustit în toată furia, arătând o adevărată corupție morală, infecție socială ce ar exista la instituțiile statului.

Este în deobște cunoscut, că orfelinatul I. O. V. din Arad, de sub conducerea D-nei Văd. Elisabeta Micula să bucure de cea mai bună reputație între instituțiile de felul acesta din țară și după constatările din partea autorităților centrale, acest institut este cel mai bine condus și la cel mai înalt nivel moral și pedagogic.

Dna Directoară E. Micula, care să bucure de reputația stima și încrederea întregii opinii publice și-a făcut o adevărată chemare de viață și apostolat, din îngrijirea și educația orfanilor de război. Cine a cerșerit institutul, de sub conducerea d-sale, a rămas încântat, de ordinea și grija deosebită ce stăpânește acolo.

A fost destul însă, că un oare care administrator incapabil Balázs să fie concediat, pentru a se porni furia presei jidovești.

Ne aducem aminte, că totasemenia au fost calomniate și alte instituții sau corporații de stat, sau persoane oficiale, de câte ori interesele minoritare au suferit ceva.

Cu ocazia examenelor liceului catolic, din anul trecut, corpul dicactic dela liceele de stat au fost acuzate în ziarele streine ungurești și jidovești cu cele mai infame neadevăruri.

Di prefect al poliției Arad Gritta, ca și di Filotti, de nenumărate ori au fost însofiați în ziarele lor de către reporterii din Arad a acestor ziare de scandal, de câteori lovea peste mâinile murdare ale samsarilor jidovi.

Cazul orfelinatului I. O. V. întrece însă pe toate.

Fiind dată afară din orfelinat pentru purtare rea și alte motive imorale fetița unei servitoare aceasta împreună cu mama sa și în complicitatea unui tiner administrator (teolog!) au făcut denunț autorităților, contra dnei directoare și a băeților d-sale.

S'a denunțat că înainte cu un un, copii dnei directorae au comis acte de viol contra acestei fetițe eliminate din orfelinat, cât și contra altor orfane.

Fără să aștepte rezultatul cercetărilor, reporterii gazetelor de santaj, au făcut un tărăboi pe această chestiune.

Ancheta oficială și certificatele Dlor medici Dr S. Albu și Dr D. Benea, au constatat oficial că „nici urme de violențe nu se pot constata”

Declarațiile fetițelor interogate din partea autorităților și a comitetului de conducere, consună unanim în respingerea afirmațiilor de vre un act de violență contra lor, stabilindu-se astfel complectă nevinovăție a celor calomnizați și întreagă nețemeinicia acuzațiilor.

Ca în todeauna însă și în cazul acesta, comitetul de conducere a orfelinatului, deși a constatat și declarat deplina nevinovăție a distinselor conducătoare a orfelinatului: și-a femeilor dseale, lăsându-se impresionat de scandalul ziarelor jidovești și intervenind

și alte motive de formalități sau interese familiare, au hotărât înainte de a se face ancheta, musuri de suspendare în contra Dnei conducătoare. În numele opiniei publice, care cunoaște și apreciază atât de mult munca devotată, priceperea și jertfa adusă de o văduvă de război distinsă Dna directoare Micula, întrebăm care sunt motivele dispozițiilor luate, cu toată spulberarea acuzațiilor aduse? Intrigi familiare, motiv a plasa alte persoane și în deosebi pentru ce să lase de bănuț, prin forțarea Dnei directoare de a-și da dimisia? Cum să împacă satisfacția morală pe care Comitetul o dă Dnei Văd. Micula, constatându-i revinovăția și nețemeinicia acuzațiilor, recomandându-o călduros forurilor superioare, cu măsurile de a oscoate de acolo unde a dovedit atâta zel și iubire de mamă?

Vom reveni!

Un răspuns.

Referitor la cele publicate despre stările școalelor slovace din Nădlac, apărute în Nr. 12 și 13 al ziarului nostru, primim din partea dlui Georgiu Petroviciu subvizor școlar din Nădlac o adresă din care „pentru că să se facă lumină deplină în jurul acestei chestiuni...” extragem următoarele:

„Adunările din biserică a școlarilor slovaci nu pentru aceea sunt clandestine pentru că se adună în biserică lor să învețe cântările bisericesti, ci sunt clandestine pentru faptul, că se adună școlarii pentru a li-se preda studiul religiei și anume de către învățătorii scoși din învățământ pentru ținuta lor antipatriotică și cărora ministrul instrucțiunii sub nr 128030/924 le-a interzis chiar și predarea studiului religiei... „Apoi legea învățământului primar în art. 61 precizează locul unde are a se preda studiul religiei și anume în școală”, mai departe că „unul dintre cantori făcut atent, că ar fi bine să se pună mai cu zor la muncă pentru însușirea limbei române a răspuns: „Dacă ar trebui să leg sabia o fac bucuros dar cu limba asta nu mă pot împăca...” iar în timpul războiului, fiind ca jandarm la frontiera maghiaro-română, pe lângă Brașov, prea des ne gratifica cu ilustrate cu conținutul „azi iarăși am trântit cu pușca un urs de valah din graniță. Și se mai amintește în adresă purtarea obraznică a celui individ la serbarea din 10 Mai 1922 și în fine scrie „Prietenia Românilor cu Slovacia a fost, este și va fi totdeauna, dar cu Slovacia adevărați.”

Noi accentuăm și acum că ne este datorința noastră să susținem și întărim prietenia sinceră cu Slovacia și după cum scrie dl subvizor școlar G. Petroviciu numai „cu Slovacia adevărați, nu cu maghiarizați, cari întruna trag cu ochiul către frontiera Ungariei”, iar cei vinovați, cerem și pretindem să-și ia pedeapsa severă fără nici o considerațiune intervenind și noi înșine la forurile competente.

Cât privește pe conducătorii bisericești slovace suntem convinși că sunt pătrunși de dragoste sinceră față de instituțiile noastre de neamul și țara noastră.

Vom reveni!

— Rugăm pe toți Românii de bine să contribuie cu sprijinul lor moral și material la fondul de rezistență a F. N. R.

Să ne iubim.

În satele noastre românești ne înțelegem și ura în popor zi de zi se înăspresc. Vânturile turbate rămase din războiul mondial a atins rău poporul românesc, aproape din toate părțile.

S'au năpustit asupra lui oameni cu învățături urâte și streine de credința lui, cari adeseori dă rădăna ordinea socială. Ca Român adevărat te cuprinde jalea și durerea când vezi un sat românesc desbinat în mai multe tabere — preotul satului cu jumătate din popor, învățătorul cu altă parte iar în a treia parte te miri ce sămănător de idei dubioase și-a făcut un alt partid. — Ne-am înstreinat și depărtat foarte unii de alții spre răul și paguba noastră și spre binele și bucuria streinilor.

Lupta pentru buzunar și mărire — a stricat tot trecutul nostru mândru și frumos — politicianismul blăstămat și păcătos a orbit chiar și pe bietul țărăn dela sate, distrugând dintrânsul dragostea frățască și credința strămoșească.

De dimineața până seara, când ești în mijlocul poporului, auzi numai vâete și plângerii, — nime nu se bucură, — ba dincontră nemulțumirile sunt mari, iar poporul pare că așteaptă pe un al doilea Mântuitor să-i scape din atâtea năcazuri și să curețe sămânța sănătoasă de neghina otrăvitoare.

Existența țării noastre depinde de iubirea și dragostea locuitorilor unii față de alții, de însufiețirea lor față de alții, de însuflețirea lor pentru susținerea patriei și munca lor cât mai intensă pentru întărirea și apărarea ei. — Nu ura și lupta pătimașă în popor, să desvolte intelectualii noștri, cari se cobor în popor când au nevoie de el — la alegerile de deputați etc., ci dragostea și conștiința națională, simțul solidarității naționale, căci astfel înrădăcinându-se instinctul solidarității naționale țara noastră, iubita Românie va fi mare și tare. — Fără acest simțământ statul este o organizație subredă menită să dispară mai curând sau mai târziu.

Statul ai cărui locuitori n'au simțământ național, iubire și dragoste unii față de alții este ca un corp fără suflet, o mașină fără viață, o monstruoșitate ce nu poate exista decât prin forța brutală și împrejurări. Dacă lupta pătimașă și lăcomia nesecată nu vor înceta, e ușor de crezut, că în scurt timp lanțurile robiei din nou ne vor încătușa glasul și libertatea câștigată cu multă vârsare de sânge. Să ne deschidem ochii, ca să vedem primejdia ce ne amenință existența noastră iar adevărații conducători ai pământului românesc să nu-și uite de datorința sfântă ce o au față de popor prin a cărui putere stau la cârma țării. — Iar pe voi iubii țărani vă îndemn la luptă contra acelor cari se năpustesc asupra voastră ca lăcustele veninoase spre a vă exploata de bunul câștigat cu multă sudoare. Stărpiți pe ponosiții cari se fo-

loșesc de bunătatea voastră, căci țara vă va cunoaște iar vrăjmașul nu va mai îndrăzni să sâmene neghină în sfânta voastră holdă de aur. Dacă ne doare moartea celor cari ne-au fost dragi și și-au jertfit viața și sângele pentru întregirea neamului românesc să punem lacăt patimilor și să ne unim puterile muncind cu toți deopotrivă spre binele poporului și al țării. Să ne apropiem unii de alții intelectual (domn) și țărăn cu credință și dragoste frățască căci astfel bunul Dzeu ne va privi și puterea lui ne va ocroti.

I. Mateiu.

FASCIȘTI!

F. N. R. nu a fuzionat cu „Acțiunea Românească” din Cluj și „Liga Apărării Naționale Creștine” din Iași cari s'au contopit în noua formațiune politică „Acțiunea Națională Creștină”. Datorința noastră este ca deocamdată să ne strângem rândurile și să cucerim teren tot mai mult, căci nu știm, ce poate aduce ziua de mâine, care trebuie să ne afle pregătiți pentru orice eventualități.

Cu „Acțiunea Națională Creștină” vom lucra ca buni tovarăși sprijinindu-ne reciproc, iar congresul nostru general va decide ce vom face în viitor.

La alegerile ce urmează ne vom măsura puterile, dacă este nevoie cu toată lumea pentru triumfarea ideilor noastre extrem naționaliste spre binele și fericirea neamului și a patriei!

F. N. R.

Dr. MIRON HERETIU
fost asistent la clinica dermato-venerică din Cluj.

Specialist în boale de piele, genito-urinare și venerico-sifilitice. Examinări microscopice, ultramicroscopice, analiza sângelui și a lichidului cefalo-rachidian, electro-terapie. Operațiuni de specialitate. Uretroscopie

CONSULT: 2-4 d. a.

ARAD, B-DUL REGINA MARIA 9.
(Palatul Neuman.)

Aviz. Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public și autorităților bisericești, că în ARAD, str. Românului Nr. 7, am deschis un

Biron tehnic de arhitectură

Construiesc: orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu developele (preliminare) lor, mai de parte execut colajonări de totfelul de lucrări de zidiri, și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:

TEODOR CIOBAN
arhitect.

ȘTIRI DIN MARAMUREȘ.

Incendiu. În ziua de 11 Apr. pe la oarele 3 d. m. a și izbucnit un incendiu puternic în str. General Averescu la casa cu No. 25, proprietatea dlui Gôr directorul tribunalului Sighet. Incendiu se datorește văduvei Varga. Au fost prefăcute în scrum locuințele a 11 familii precum și avutul lor căci în mai puțin de 1/2 seară totul a fost cuprins de flăcări. Cel întâi sosit la fața dezastrului a fost dl șef al siguranței însoțit de tot personalul luând măsuri de evacuare. Cu toată mulțimea de curioși ce se adunară, în loc să pună mâna să salveze ce s'ar fi putut salva fii sionului refuzau să ajute ceea ce a făcut pe dl sub comisar Malaetescu să pună lama săbii în funcțiune și datorită acestei metode perciunații au lucrat și ei până la sosirea plutonului de incendii de sub conducerea dlui Locot. Meșter. Toți se întrebau cu înfrigurare că de ce nu sosesc pompierii cu toate că fusese anunțați de peste trei sferturi de oră și focul amenința întreaga stradă.

În fine după multă așteptare sosește și dl comandant al domnișorilor pompieri. Și în loc să ia măsurile de localizare a incendiului se pune la hal-fasuri cu niște perciunați din neamul lui Iuda pe care îi distra priveștiștea limbilor uriașe de foc. Dacă autoritățile administrative și polițenești nu ar fi luat măsurile necesare întreaga stradă ar fi fost mistuită de flăcări. Dl comandant a pompierilor așteaptă numai să-și încaseze salariul și să până la trăsura calii pompieriei și să se plimbe cu...

Cu ocazia incendiului au ars cotețe, paseri, porci câni și un cal de-al pompierilor care a fost carbonizat și pompierul Kovaci Ioszeif a căzut de pe coperișul unui șopron alegându-se cu fața și mâinile arse.

Toată responsabilitatea cade asupra dlui comandant a pompierilor care nu-și vede de postul său, în a cărui sarcină e pusă averea cetățenilor în caz de incendiu.

Fapt dureros e că în Sâmbăta mare a Paștelor rom. cat. 10 familii au rămas sub cerul liber, fără o bucată de pâine și numai unui biet fiu al sionului i'a ars pasca, iar seara a avut deja strânsă pasca mai multă de cât avea el și i-a dat și bani comunitatea izraelită, dar până în prezent celor 10 familii creștine nu s'a gândit nimeni să le întindă mână de ajutor.

Diverse. Dl Jurca Flavius primpretor în plasa Sighet bunul român și apărătorul pardon apăsătorului românului agricultori s'a gândit să ia în arândă dela văduva Mihalca puținul pământ ce se primea de către țărani în arândă forțată.

Se știe că Dl Jurca are moșie arătoare întinsă și munți mari acoperiți cu păduri și pe lângă astea s'a gândit să facă ce va face și să întrebuințeze toate mijloacele să ia din mâna bietului țăran toată bucata de pământ în care să-și pună câteva ferdele de cartofi și câte-va cane de cucuruz și să lucreze pentru a-și agonisi hrana lui pentru iarnă, dar dl Jurca Flavius s'a gândit că de ce să fie românul stăpân pe dreptul muncii lui mai bine să fie slugă la dl. Flavius.

Românii diu comunele Iopa și Sarasou au început a se agita contra acorporatorului care întrebuințează fel și fel de mijloace pentru a aduce pe români la sapă de lemn. Să știe dl Jurca Flavius că românii s'au strâns rândurile.

Cămașa Neagră.

Cenzurat: Prefectura județului.

ȘTIRI DE TOT FELUL.

— Cerem scuzele noastre sincere pentru neapariția ziarului în săptămâna trecută. Cauza acestei întâmplări au fost dușmanii noștri, cari sunt și dușmanii țării și ai neamului.

— Alegerea de Episcop a decurs în cea mai mare liniște; dintre cei doi candidați Dl Dr. Gh. Comșa a întrunit 30 voturi iar Dl Dr. Mager 24 voturi.

Trăiască ambii, căci sunt buni și sunt ai noștri!!

Pălmuirea dlui Pan Halippa. Fruntașul și luptătorul Basarabean și fost președinte al Sfatului Țării dl Pan Halippa, care pentru sentimentele sale pronunțate românești, a avut să sufere sub Ruși lungi și grele zile de închisoare, acum sub stăpânirea românească, a fost pălmuit în public. Mai zilele trecute, de către un locotenent de jandarmi cu numele Popescu. E dureros că la noi, unit reprezentanți ai autorităților sau ai forței publice, crezându-se grozavi în această calitate a lor, împart gratuit la palme cetățenilor pacinici a căror mustră poate nu le convine. Cazul fruntașului basarabean Pan Halippa însă întrece ori ce margine, el e o rușine, care se răsfrânge asupra noastră a tuturor și sperăm că guvernul vă avea cel puțin de astădată obrazul să spele această rușine, dând afară din cadrele jandarmeriei și pedepsind cu toată rigoarea, pe acel locotenent scandalagiu, care în urma uniformei ce purta, s'a crezut îndreptățit să se poarte cu toți oamenii așa cum se poartă cu soldații, săi la cazarmă.

— În sala Teatrului Orășenesc, Sâmbătă, 9 Maiu 1925 ora 8 1/2 seara va avea loc un festival cu un program variat aranjat de Societatea de lectură a liceului de fete „Elena Ghiba-Birta”, venitul fiind destinat pentru mărirea fondului bibliotecii

— Între mulțimea de elevi de licee și alte școli, cari ne cetesc ziarul nostru se găsește unul și în cl VII-a a liceului Papiu Ilarion, din Târgu-Mureș. Cu data data de 6 aprilie primim o adresă dela direcțiunea aceluia liceu în care ne face cunoscut că regulamentul școlar nu permite elevilor de a ceti reviste și ziare politice și ne roagă să nu mai trimitem foaia noastră respectivului domn elev.

Oare ce să facem? să credem On. Direcțiunii că ziarul nostru este ziar politic? că este dăunător pentru tinerimea care îl cetește? că este o crimă să deștepti pe cât se poate conștiința națională în viitorii conducători ai neamului nostru încă din frageda copilărie?

Onorată Direcțiune! Nu suntem de o părere cu dv ca elevii școalelor să nu cetească ziare de propagandă națională! Și dacă elevii ar fi persecutați din partea dv pentru „crima” lor de a ceti astfel de ziare noi protestăm—deocamdată — cu toată energia contra procedurii dvoastre!

CROITORIE. Dl Teodor Cristea, care a avut ani dearândul atelier renumit de croitorie în centrul orașului Budapesta în str. Văczi iar după repatriere se stabilise în Arad a fost companionet tovarăș al prăvăliei Schaffer și Cristea de pe B-dul Regina Maria s'a deschis acum cteher propriu în str. Eminescu 30 în palatul Ortutay. Este datorința tuturor românilor de bine să-și procure haine în acest atelier unde vor fi serviți după cele mai noi mode, cu cele mai bune stoffe din străindătate, pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

— Societatea studenților Academiei teologice din Arad a aranjat în 31. c. o serbare împreună cu concert, teatru și dans, care a reușit foarte bine. Laudă vrednicilor și preabunilor noștri studenți precum și D-soarelor Siclovian și Neamțu, cari s'au dat concursul lor. Corul a fost condus ca totdeauna de maestrul profesor At. Lipovan, a cărui artă este de ajuns cunoscută. Dacă însă la petrecerea aranjată de dñii studenți s'a dansat în adevăr mai multe dansuri moderne exotice ca: „Simy” Tango etc, decât dansuri naționale, cu atât mai vărtos că acele dansuri au fost dansate în costume naționale strigăm cu indignare și durere sufletească profundă

Rușine!

Negustorii români prizoniți? Chioscurile de ziare ale comunei, — în baza articolului 50 din legea I. O. V. Ca lege specială, — *trebuie să fie date invalidizilor și văduvelor de război.* Dar cu toate acestea, cererile d-lui Ioan Martin, sublocotenent de rezervă, invalid de război și, pe de-asupra, administrator de ziare, așteaptă din 18 Nov. 1924 la Primărie, ziua de apoi.

Dl I. Martin n'are nici o altă vină decât aceea că s'a născut român. Dacă s'ar fi născut jidan, de pildă, poate ar fi primit concesiă pentru Cinematograful de la Mureș și credit la multe bănci românești!

— Noi ar trebui să luăm exemplu în cele bune dela toți chiar și dela dușmanii noștri, adică să fim recunoscători oamenilor mari, să ne iubim țara și neamul pătimas, să muncim neîncetat și din greu pentru înflorirea lor fiind gata oricând de ori ce jertfă pentru susținerea lor.

Hindenburg a fost ales president al republicii germane cu 14,640,000 voturi, față de 13 milioane și câteva sute de mii de voturi, date lui Marx. În aceasta alegere unii văd caracteristica stării sufletești a Germanilor cari sunt dominați tot de spirit războinic și de revanșă. Alți văd în alegere o recunoștință dată energicului general Hindenburg, iar în noul prezident un om, care în orice împrejurări își servește patria cu devotament și după cerințele împrejurărilor.

— **Oi vei, un jidan împușcat la graniță de un soldat român** În noaptea de 21 Februarie anul curent Sâmbătă seara au trecut o bandă de bolșevici sau cum le mai zice jidani din Polonia. Au trecut granița în mod fraudulos și de odată sau trezit că dinaintea lor stă un grup de de grăniceri, care au și pus mâna pe ei. Însă un bolșevic tot din aceeași bandă a fost rămas ceva mai în urmă, văzând însă că pe cei mulți au pus mâna grănicerii, a rupt-o la fugă dar un grănicer l'a zărit, și pe loc a trimes după el un glonte care l'a și nimerit. Bolșevicul un tiner jidan Max Wassermann s'a dat îndată pielea dracului.

Oi vei ein junger man Max Wassermann, eu însă totuși îl onorez pe numitul grănicer cu medalia de onoare cl I. aur.

— Un necunoscut se plânge că toți servitorii, cocșii-vizitii, măturătorii de siradă și parcuri din Arad sunt români. Îl doare că aceștia sunt meniți să curețe orașul de murdăria ce o lasă pe urma lor perciunații, cari abia își încap în piele desfătându-se în timpul frumos de d. a. în parcuri la soare, muzică, cocoane etc. Își exprimă pă-

rearea că ar trebui îndrumați încă și mai mult la meserii și industrii fiii țăranelor noștri și sprijiniți în tot felul ca să ajungă și ei și prin această neamul nostru la independență bunăstare materială și cultura necesară pentru ca să poată avea o conștiință, ambiție și mândrie adevărat națională.

Mai amintește că bieții muncitori români de prin fabricile, întreprinderile străine își istovesc puterile pentru un os de ros, pentru jumătate din pâinea de toate zilele iar ei, străinii, umplu buzunarele de milioane pe cari le scot afară din țara pentru care n'au decât dispreț și cuvinte de batjocură și această este scumpa noastră patrie.

Oare ce cred conducătorii de azi, cari ar fi mijloacele prin cari s'ar putea îndrepta starea lucrurilor? Siguravă făcându și mendrele și pe mai departe cu toți ticăloșii, jidovii și jidovii!!

Cei mai ordinari criminali. În cea mai fruntașă comună din jud. Târnava-mică în Laslăul Român indivizi fără cunoștință, fără inimă cu sufletele mai negre decât a celor mai josnice dobitoace, au intrat pe fereastră în biserică, unde au furat albituri, covoare și alte lucruri prețioase. Hainele prețioase le-au folosit întinzându-le pe jos ca să mănânce pe ele și la urmă au lămurdărit sfânta biserică. Astfel de crime s'au comis și în bisericile din Bașchnea, Gogan, Varulca și Lepindea.

Câtă ticăloșie trebuie să zacă în inima astfel de vite bestii ordinare! Faptul a fost făcută cu intențiunea să nenorice bisericile chiar înainte de sfânta Paști. Dzeule! unde ești și Tu Ți-amini uitat de noi?! Sperăm că pedeapsa Ta sfântă nu va întârzia!

Se zice că criminalii ar fi jidani, și că ar fi fost văzuți în comuna Lepindea.

Iată iubiți cetitori de ce crime sunt capabili comuniștii jidani!!

RAVAȘ E.

Chisindia, 1925.

Din comuna Chisindia ni-se comunică următoarele:

Din hotarul de vre-o 4000 jug. a soc. a. „Textil” s'au expropriat vre-o 700 jug. pășune și 100 jug. pădure pentru stat și vre-o 360 jug. fânate pentru cei îndreptățiți. Advocatul pentru intervenția lui n'a pretins mai puțin decât 80.000 Lei, care sumă să fie luată în bugetul comunei pe anul 1925; intervenția bieților săteni pe la dñul subprefect, reclamația lor încă n'a avut rezultatul dorit.

Se mai vorbește de un schimb de pădure a comunei cu teritor de hotar — pădure tăiată a s. a. „Textil”. Prețul celei dintâi ar fi 32.000.000 Lei iar a hotarului 2.000.000 Lei etc.

Noi nu înțelegem, ne stă mintea în loc și strângând pumnii scrâșnind din dinți, ne gândim, oare atât de mulți să-și fi uitat de sine conducătorii, bărbații de încredere ai satelor, ai județelor, ai neamului și ai țării noastre?

Pentru Dzeu! Unde este simțul de dreptate, unde-i conștiința națională? Unde e dragostea de frați, de lege și de scumpa noastră patrie?!

POȘTA REDACȚIEI.

Manuscrisele scrise cu creionul nu se publică.

Dlul N. Rally în B. Ziarul se va expedia regulat. Sincere mulțumite.

Dlul A. Cojocariu Pl. Am expedit ziaarele cerute. Vă rugăm să ne căști-gați abonați.